

“M’he inspirat en els nois japonesos que no surten de l’habitació i en els ni-ni”

Helder Farrés (Barcelona, 1974) publica el seu primer llibre a Amsterdam, la novel·la *Novotsky*, 30è premi Just M. Casero. Es dedica només a escriure.

—Què va ser primer, la pensada de la síndrome de Novotsky del noi que es queda a casa sense sortir-ne durant temporades llargues, o la complexa trama dels misteriosos avantpassats del protagonista, que el porten a investigar un episodi relacionat amb la França de Vichy i la desaparició d’unes obres d’art?

—Primer de tot és la trama. I com que era complicada, amb una doble història —a l’àmbit local i a l’europeu—, havia de crear un personatge ferm que n’estigués a l’altura.

—D’on sorgeix el nom i la idea de la síndrome?

—El nom sorgeix buscant informació per internet. I la idea de la síndrome seria influïda mínimament per la generació ni-ni; per la malaltia dels adolescents japonesos que es tanquen a l’habitació i una mica pel film francès *Tanguy*, de l’universitari que no para d’estudiar acabada la carrera i no vol deixar la casa dels pares.

—Queda clar que el misteri de l’avi li pesa com una llosa i fins que no descobreix la veritat no se sent alliberat. Quan el resol ja pot deixar la mare i la llar, ja pot sortir de l’ou.

—Exacte.

—Hem d’alliberar-nos del pes familiar per a enfilar el nostre camí?

—Hem de conèixer els orígens. En el cas del protagonista, la coneixença dels seus orígens té molt a veure amb l’educació que ha rebut, amb la seva formació. I un cop els descobreix es pot conèixer a si mateix i totes les pors i mancances emocionals es troben compensades. A una vida fosca, no ben bé real, de mentides, de ficció, li cal el sotrac de la veritat.

—El relat avança sobre una via doble. La de la trama, i això l’acosta a una novel·la de misteri, i el retrat psicològic del protagonista, l’estudi de la seva personalitat. Voleu, em sembla, que el lector simpatitzi amb el protagonista, que es facin amics, que s’hi creï una empatia, tot i ser un personatge incomplet, en el sentit que està per fer. De la mateixa manera

Helder Farrés s’estrena com a narrador amb la novel·la *Novotsky*, publicada per Amsterdam Llibres.

que quan, a la novel·la policíaca, simpatitzes amb el detectiu.

—En efecte. He jugat amb la primera persona, que dóna molta força al relat, si bé costa anys de redacció arribar-hi. Un relat en primera persona sembla que ens afecti més. L’empatia de la qual parlem agafa força en aquesta primera persona. El lector s’identifica amb el personatge, investiga amb ell els seus orígens familiars i vol arribar al final, i viatjar amb ell a París, amb autocar o amb tren.

—I perquè el lector no s’avorreixi, amaniu el relat d’anècdotes, secundàries però potents. Com la del conserge que té una càmera a l’habitació que lloga a les prostitutes. Voleu que les coses circumstancials també tinguin pes.

—Sí. L’episodi del recepcionista és un annex a la trama, tancat.

—Feu canvis de ritme. De vegades expliqueu amb detall el dia a dia, o moments concrets i de vegades aneu més de pressa.

—De vegades creus convenient d’accelerar més la narració i algu-

nes altres, descriure-la amb detall. També, de vegades la frase és curta, concisa i algunes altres, més llarga. Una redacció lineal clàssica s’ha de saber fer molt i molt bé, si vols que el lector estigui atent, tot i que hi hem de tendir. Però calen molts i molts anys d’ofici. Per això els canvis de ritme i les sorpreses.

—Però aquí els canvis de ritme no semblen pas causats per una manca d’ofici. Són una estratègia volguda, no?

—Sí. Actualment, mantenir atent el lector en narrativa vol dir canvis de ritme i sorpreses. Però amb això no n’hi ha prou. Hi ha un pal de paller que és la trama, que penso que aguanta força la novel·la, i uns personatges de pes.

—Us dediqueu només a escriure, sense haver guanyat prou diners, amb tan sols un llibre publicat. No s’ha de patir una mica la síndrome de Novotsky per a tancar-vos a escriure sense una bona font d’ingressos?

—Sí. És escapar-se d’allò que coneixem com a quotidianitat. És una mica d’excentricitat, una mica de ganes de voler fer-ho bé i, si voleu, una mica de malaltia. Així i tot, s’ha de trepitjar de peus a terra perquè si no mengem, com li passa al meu *Novotsky* inventat, un rus del 1938, ens morirem.

Lluís Bonada